

A sőtötök termesztéstechnológiája

Tomasovszki András

Osztatlan agrármérnök, MSc, Növény- és vetőmagtermesztés

Növénytani Tanszék

Belső témavezető: Dr. Penksza Károly, tanszékvezető, egyetemi tanár

Külső témavezető:

A töktermesztésre hazánk remek adottságokkal rendelkezik. A hazai kereslet egyre inkább éledeezést mutat erre a növényre. A növény termése egy rendkívül sok felhasználással rendelkező étel alapanyag, illetve remekül beilleszthető egy korszerű egészséges étrendbe. A kísérletemben azt vizsgáltam, miként hat a töktermesztésre az öntözés. A hazai öntözés sajnos elmarad a nyugati országokhoz képest, és a hazai termőterületeknek csak egy töredéket öntözt.

Az egyre érezhetőbb, és súlyosabb következményekkel járó időjárási, és éghajlati trendek, mint a hőmérséklet emelkedése, és a csapadék kiegyenlítetlensége rákényszeríthetik a hazai mezőgazdaságot, hogy a versenyképesség, és a profitabilitás érdekében kiépüljenek az öntöző rendszerek, és előrelépést tegyen a hazai agrárium ilyen téren.

A vizsgálataim során egy kijelölt területet 10 parcellára osztottam. Ebből a 10 parcellából 5 db öntözve volt, 5 db nem volt öntözve.

Ezek után a parcellákról leszüretelt termést lemértem, súlyukat, és darabszámukat lejegyeztem, és az eredményeket kiértékeltem. Ezek mellett kiválasztottam véletlenszerűen minden parcelláról 1 db termést, melyet kettévágva megszámláltam a benne található magokat. Az összesen 10 db termés magjainak számát lejegyeztem, és értékeltem. Mint várható volt az öntözés jelentősen növelte a darabszámot, illetve a termések mérete is szignifikánsan nagyobb lett. A magszám szoros összefüggést, szinte egyenes arányosságot mutat a termések méretével, minél nagyobb egy termés súlya, annál több mag van benne. A nem öntözött növények termése jócskán elmaradt mind súlyban, mind darabszámban, és magszámban is. Ez jól mutatja, mennyivel jobb eredményeket lehet elérni egy egyszerű öntözőrendszerrel is, és az egyre komolyabb károkat okozó aszály sem jelent akkora termésvesztést.

Az öntözés egyik legfontosabb kérdése, a megfelelő vízellátottság, melyben Magyarország igencsak fejlesztésre szorul. A legfontosabb kérdés a víz megtartása, mivel az országon átfolyó vízmennyiség kielégítő, ám az ennek megtartásához, és felhasználásához szükséges infrastruktúra nem mindenhol van kiépítve. Ezen kívül a hatékony öntözés másik legfontosabb sarokköve a rendelkezésre álló technológia, melyben szintén elég nagy elmaradásokban vagyunk. Az öntözőrendszerek kiépítése igen költséges, és egy kiskazda, aki pár 10 hektáron gazdálkodik nem engedhet meg egy ekkora beruházást. Ennek orvoslására állami támogatások és pályázatok jelenthetnének megoldást, melyek segítségével sokkal könnyebben tudnának a kisebb gazdaságok is ilyen rendszereket kiépíteni, így segítve azok piacképesebb pozícióba hozását. A kisk gazdaságok, és termelők fejlesztése egyébként is egy pozitív irányba vinné a magyar vidék jövőjét, mely jelenleg egy demográfiai krízisen megy át ([http6](http://6)). A korszerű, nagyüzemi öntözőrendszerek kiépítését jellemzően a nagy mezőgazdasági vállalatok engedhetik meg maguknak, illetve a nagyon intenzív termesztést igénylő vetőmagtermesztő ágazat cégei. A hazai öntözött mezőgazdasági területek aránya a nyugati országokhoz képest alul marad. Ezzel együtt a tökök öntözése egy hátulütővel járhat, mégpedig kolletotrihumos betegség megjelenési esélyeinek növelés, mely terméskárosodással járhat az állományban.